

Strategia EEA na lata 2004–2008

Tło historyczne

Europejska Agencja Środowiska została ustanowiona w 1990 r. na mocy rozporządzenia EWG nr 1210/90 (zmienionego rozporządzeniem WE nr 933/1999 i rozporządzeniem WE nr 1641/2003). W 1993 r. podjęto decyzję o lokalizacji jej siedziby w Kopenhadze, a już w następnym roku Agencja rozpoczęła swą działalność.

Europejska Agencja Środowiska jest wiodącym organem publicznym w Europie, którego zadaniem jest dostarczanie decydentom politycznym oraz opinii publicznej aktualnych, dostosowanych do potrzeb, i rzetelnych informacji w celu wspierania zrównoważonego rozwoju i pomocy w osiągnięciu znaczącej i wymiernej poprawy stanu środowiska europejskiego.

Do zadań Agencji należą również: a) koordynacja Europejskiej Środowiskowej Sieci Informatyczno-Obserwacyjnej (EIONET) i systemu informacji, b) gromadzenie i analiza danych z dziedziny środowiska pochodzących od służb Komisji Europejskiej, krajów członkowskich EEA, organizacji międzynarodowych, konwencji i na podstawie porozumień, c) odpowiednie doradztwo przy opracowywaniu polityki i strategii oraz d) zapewnianie powszechnego dostępu do powyższych i innych informacji.

Strategia EEA na lata 2004–2008 jest trzecim wieloletnim programem roboczym Agencji, które są wymagane na podstawie rozporządzenia ustanawiającego Agencję. Obecny program został przyjęty przez Zarząd EEA na zebraniu w dniu 25 listopada 2003 r.

Kraje EEA

- Kraje członkowskie
- Kraje współpracujące

Strategia EEA na lata 2004–2008

Okładka: EEA
Opracowanie graficzne: Brandpunkt a/s

Zastrzeżenia prawne

Treść niniejszej publikacji niekoniecznie odzwierciedla oficjalne stanowisko Komisji Europejskiej, czy też innych instytucji wspólnotowych. Ani Europejska Agencja Środowiska ani żadna inna osoba czy firma działająca w imieniu Agencji nie przyjmuje odpowiedzialności za ewentualne wykorzystanie informacji zawartych w niniejszym dokumencie.

Wszelkie prawa zastrzeżone

Żadna część niniejszej publikacji nie może być odtwarzana pod jakąkolwiek postacią lub też z wykorzystaniem środków elektronicznych czy mechanicznych, tj. kserowanie, nagrywanie, czy inną formę przechowywania informacji bez pisemnego zezwolenia posiadacza praw autorskich.

Obszerne informacje dotyczące Unii Europejskiej dostępne są w Internecie na serwerze Europa: <http://europa.eu.int>.

Dane katalogowe zostały zawarte na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Biuro Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2004 r.

ISBN 92-9167-658-6

© EEA, Copenhagen, 2004

European Environmental Agency
(Europejska Agencja Środowiska)
Kongens Nytorv 6
DK-1050 Copenhagen K
Dania
tel.: (45) 33 36 71 00
faks: (45) 33 36 71 99
e-mail: eea@eea.eu.int
<http://www.eea.eu.int>

Przedmowa Przewodniczącego Zarządu

Data wydania nowej, pięcioletniej strategii EEA zbiega się przejęciem przeze mnie przewodnictwa w Zarządzie Agencji. Mam zaszczyt być wybrany na to ważne stanowisko. Oczekuję ścisłej współpracy z członkami Zarządu oraz Dyrektorem Zarządzającym, panią Jacqueline McGlade, we wdrażaniu strategii EEA w nadchodzących latach.

W imieniu Zarządu dziękuję odchodzącemu Przewodniczącemu, Panu Kees Zootemanowi, za jego pełne poświęcenia i kompetentne przewodniczenie Agencji w okresie ostatnich czterech lat. Życzymy mu wszystkiego najlepszego w jego przyszłej działalności.

Patrząc na następne pięć lat, chciałbym zwrócić uwagę na dwa strategiczne wymiary dalszego rozwoju EEA.

Po pierwsze, rozszerzenie Unii Europejskiej, w której EEA nadal będzie w awangardzie integracji europejskiej. Podczas gdy UE z dniem 1 maja 2004 r. powiększy się do 25 członków, EEA liczy już 31 członków z Rumunią, Bułgarią i Turcją włącznie. Współpracujemy także ściśle z krajami z zachodnich Bałkanów. W ten sposób, EEA nie tylko poprawia jakość i zasięg informacji o środowisku, ale także odgrywa rolę w stabilizowaniu i rozwoju tych krajów, na rzecz pokoju i dobrobytu w Europie jako całości.

Po drugie, zwiększenie nacisku, jaki będzie położony na ocenę efektywności prowadzonej polityki. Polityka środowiskowa nie jest już pozostawiona przypadkowi. Aby być w stanie przekonać polityków i opinię publiczną, że polityka środowiskowa jest rzeczą dobrą i niezbędną dla społeczeństwa jako całości, musimy być w stanie skutecznie zademonstrować, że przynosi ona wymierne korzyści. Z radością przyjmuję fakt, że Komisja Europejska również dostrzega wyraźną rolę EEA w tej dziedzinie. Ścisła współpraca z Komisją ułatwi nam osiągnięcie realnych wyników.

Lars-Erik Liljelund

Przedmowa Sekretarza Komitetu Naukowego

Komitet Naukowy z radością wita i popiera nową Strategię EEA, która wyznacza główne priorytety na następne pięć lat. Na tym solidnym fundamencie, Agencja będzie mogła istotnie zwiększyć swój wkład w tworzenie niezależnej i rzetelnej informacji dla dobra środowiska i obywateli Europy.

Komitet będzie odgrywał swoją rolę w tym procesie. EEA nie powinna sama angażować się w badania, lecz opierać się na najnowszych odkryciach świata nauki i integrować je w informacji, którą dostarcza. Członkowie Komitetu są zasłużonymi naukowcami, których wiedza i doświadczenie pokrywa się z dziedzinami, którymi zajmuje się Agencja. Naszą rolą jest więc zapewnienie silnych więzi pomiędzy światem akademickim a EEA oraz zapewnienie znacznego wkładu w działalność Agencji.

Nigdzie, taka pomostowa funkcja pomiędzy środowiskiem naukowym a światem polityki nie jest tak ważna, jak w dalszym opracowaniu wskaźników. Uchwycenie kompleksowego naukowego zrozumienia, teorii i hipotez w łatwo zrozumiałe i generalnie akceptowane wskaźniki leży w istocie pracy Agencji. Opracowanie wskaźników, które ilustrują powiązania pomiędzy środowiskowymi, społecznymi i ekonomicznymi wymiarami zrównoważonego rozwoju jest wielkim wyzwaniem. Istnieje także potrzeba opracowania zbiorczych wskaźników, które zawierają w sobie olbrzymie ilości informacji z kilku dziedzin. Naszym zadaniem jest sprostanie tej potrzebie jednocześnie nie tracąc z pola widzenia często skomplikowanych i przeciwstawnych trendów, które kryją się pod tymi zbiorczymi liczbami.

I na koniec, chciałbym podkreślić niezwykle ważną wagę zapewnienia jakości danych i ocen oraz kwantyfikacji niewiadomych. Przejrzystość w tym względzie jest decydująca, jeśli klienci i społeczeństwo mają mieć możliwość właściwego zastosowania informacji dostarczanych przez Agencję. Komitet Naukowy przygląda się już tym kwestiom i zamierza zapewnić Agencji znacznego wsparcia w tym względzie.

Bedrich Moldan

Słowo Dyrektora Zarządzającego

Jakość naszego życia w dużym stopniu zależy od środowiska, w którym żyjemy, jak również od naszego rozwoju społecznego i ekonomicznego. EEA pomaga odgrywać ważną rolę w zabezpieczeniu przyszłości Europy, poprzez dostarczenie decydentom politycznym oraz opinii publicznej aktualnych, dostosowanych do potrzeb i rzetelnych informacji o stanie środowiska.

Kontekst, w jakim działa Agencja podlega szybkiej ewolucji. EEA pierwotnie była postrzegana jako organizacja, która mogła dostarczyć informacji i danych na temat środowiska, a dzisiaj Parlament Europejski, Komisja Europejska i kraje członkowskie wymagają od Agencji nie tylko raportu i wskazówek, co do stanu środowiska i kwestii technicznych dotyczących ochrony środowiska oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, lecz także skuteczności kluczowych polityk środowiskowych i sektorowych oraz ich wdrożenia. Zatem, przez następne pięć lat Agencja będzie rozszerzać swoją działalność w celu wspierania szeregu procesów strategicznych poprzez dostarczenie wiedzy na temat środowiska europejskiego, jak i działań podjętych w celu jego ochrony.

Jedną z kluczowych kwestii dla krajów członkowskich jest potrzeba dalszej racjonalizacji przepływu danych. Przez następne pięć lat, Agencja będzie współpracować ze swymi kluczowymi partnerami międzynarodowymi tj. Komisja Europejska (zwłaszcza Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich (Eurostat) i Połączone Centrum Badań (JRC)), Organizacja Rozwoju i Współpracy Gospodarczej (OECD) i z różnymi konwencjami międzynarodowymi w celu ustalenia sposobu jednorazowego przesyłania danych, które będą mogły być wykorzystywane do różnych celów. Aby wesprzeć to posunięcie, Agencja będzie rozszerzać i usprawniać swe procedury zapewnienia jakości dotyczące wykorzystania przez siebie informacji poprzez ustanowienie ogólnoagencyjnej kontroli jakości i systemu zarządzania nią. System będzie otwarty dla sieci EEA, organizacji rządowych, agencji, grup obywateli, przemysłu oraz specjalistów, tak, żeby droga przepływu danych mogła być śledzona od źródła do końcowego zastosowania. Działania te będą wspierane rozszerzonym programem mającym na celu poprawę możliwości nowych krajów członkowskich.

EEA wkłada dużo wysiłku w realizację celów wytyczonych w programach legislacyjnych i roboczych Komisji Europejskiej, obejmujących rozszerzenie, stabilność i bezpieczeństwo, zrównoważony rozwój oraz globalną gospodarkę. Przyjmując zintegrowane podejście do oceny poprawy lub pogorszenia stanu środowiska, EEA będzie w stanie wypracować jednoznaczne stanowisko, co do wpływu na poszczególne sektory i obszary polityki. Celem Agencji w okresie następnych pięciu lat będzie dalsze rozbudowanie tych możliwości poprzez stworzenie szeregu zintegrowanych ocen, co do oddziaływań pomiędzy głównymi sektorami gospodarki a środowiskiem oraz wykonywanie studiów wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami oraz scenariuszy dalszego rozwoju w celu przewidzenia potencjalnych zagrożeń i możliwości ustanowienia wykonalnych, bezpiecznych i stabilnych wzorców zrównoważonego rozwoju.

Jacqueline McGlade

Spis treści

Przedmowa Przewodniczącego Zarządu	iii
Przedmowa Sekretarza Komitetu Naukowego	iv
Słowo Dyrektora Zarządzającego	v
Kształtowanie EEA.....	1
Organizacja i sieci EEA	2
Zajmowanie zintegrowanego stanowiska.....	3
Środowisko europejskie: Szósty Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (6EAP).....	4
Systemy i sieci informacyjne	5
Powstrzymywanie zmian klimatycznych	7
Zapobieganie utracie bioróżnorodności i zrozumienie zmian przestrzennych	8
Ochrona zdrowia ludzkiego i jakości życia	9
Zrównoważone wykorzystanie i gospodarowanie zasobami naturalnymi i odpadami	12
EEA w szerszym świecie	13
Wspieranie zrównoważonego rozwoju i polityk środowiskowych.....	14
Gospodarowanie zasobami	17

Kształtowanie EEA

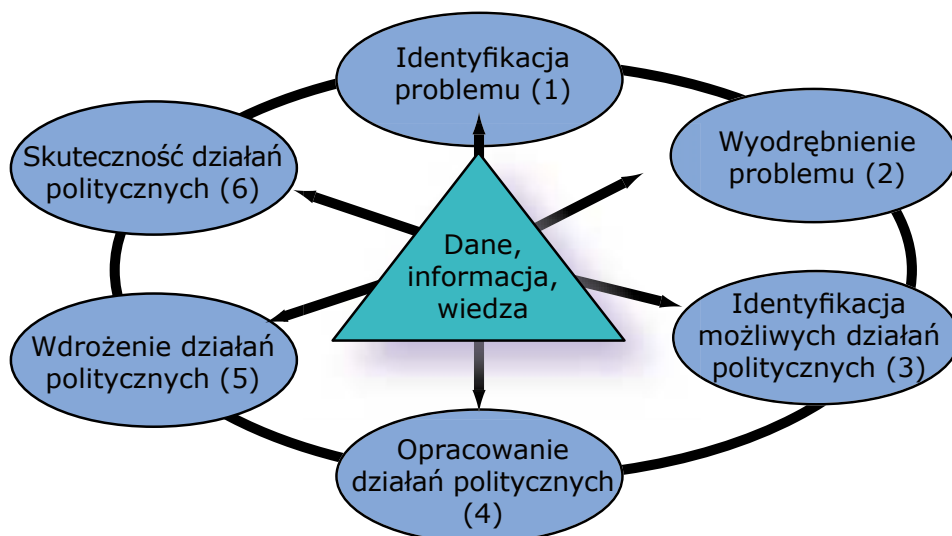
Organizacja i sieci EEA

Agencja zakończy proces reorganizacji do stycznia 2004 r., a następnie rozpocznie pracę w ramach strategii na lata 2004–2008. Nowa struktura ma lepiej odzwierciedlać potrzeby jej głównych klientów i zapewnić bardziej przejrzysty dostęp do danych, informacji i poszczególnych ekspertów. Powołano grupy skupiające jednostki umożliwiające pracę nad bardziej zintegrowanymi działaniami dotyczącymi analizy sektorowej, analizy polityki, opracowania nowych systemów informacji, włącznie z informacją przestrzenną, scenariuszami i ocenami kluczowych obszarów, tj. woda i różnorodność biologiczna, chemikalia, odpady, jakość powietrza, zmiany klimatyczne i środowiskowe i zdrowie.

Aby zapewnić bardziej skuteczny poziom komunikacji z Parlamentem Europejskim, Komisją, innymi instytucjami Wspólnoty, krajami członkowskimi i partnerami z całego świata, stworzono zbiorczy program dotyczący tych kwestii. Program ten będzie odpowiedzialny za dostarczanie nowych produktów tj. sprawozdań, aktualizacji i przekazów multimedialnych, jak również za strategię w zakresie przekazywania informacji.

EEA jest organizacją sieciową i w dużym stopniu opiera się na sieci Eionet, której zadaniem jest dostarczanie wskazówek i danych do opracowania wskaźników, przepływu danych i racjonalizowania informacji. Informowanie o stanie działań w zakresie wdrażania polityki jest obecnie prowadzone przez sieć europejskich agencji ochrony środowiska. W ciągu następnych pięciu lat, Agencja nadal będzie ulepszać swoje sieci i szukać sposobów ich rozszerzenia w procesie aktywnego partnerstwa poprzez wspieranie rozwoju, oceny polityki oraz zapewnienia jakości danych.

Główne etapy cyklu polityki, wspierane przez dane, informację i wiedzę

Całościowe spojrzenie

Tematy środowiskowe i sektorowe

Strategia EEA pokrywa się z szóstym Programem Działań na Rzecz Ochrony Środowiska. Agencja działa w czterech głównych obszarach tematycznych tj. zmiany klimatyczne, utrata różnorodności biologicznej i zrozumienia zmian przestrzennych, ochrona zdrowia ludzkiego i jakości życia oraz gospodarka zasobami naturalnymi i odpadami. Na każdy z tych obszarów oddziałują szereg procesów społecznych i sektorowych. W okresie następnego pięciu lat EEA dokona szeregu ocen dotyczących powiązań między tymi kwestiami oraz międzysektorowych oddziaływań na środowisko. Do składania sprawozdań o wpływie sektorów na trendy środowiskowe i zdrowie ekosystemu zostanie wykorzystany ograniczony zestaw istotnych wskaźników.

	Po- wietrze	Różnorodność biologiczna	Wody śródlądowe	Środowisko morskie	Gleba i powierzchnia ziemi
Tematy środowiskowe					
Powstrzymanie zmian klimatycznych	■	■	■	■	■
Zapobieganie utracie różnorodności biologicznej/ zrozumienie zmian przestrzennych	□	■	■	■	■
Ochrona zdrowia ludzkiego i jakości życia	■	■	■	■	■
Zrównoważone wykorzystanie i gospodarka zasobami naturalnymi i odpadami	□	□	■	■	■
Tematy sektorowe					
Rolnictwo	■	■	■	■	■
Chemikalia	■	■	■	■	■
Energia	■	□	■	■	■
Transport	■	■	□	□	■
Wykorzystanie i zagospodarowanie gruntów	□	■	■	□	■
Zagadnienia międzynarodowe	■	■	■	■	■

■ Główny obszar działania EEA □ Podrzędny obszar działania EEA

A wide-angle landscape photograph showing a calm body of water in the foreground, which perfectly reflects the sky and a dense line of trees on the far shore. The sky is a pale, overcast grey, and the trees are mostly bare, suggesting a late autumn or winter setting. The overall mood is serene and quiet.

Środowisko europejskie

Systemy i sieci informacyjne

System informacyjny EEA/Eionet został stworzony w celu wspierania wszystkich działań EEA i Eionet związanych z przepływem danych i informacji z poszczególnych krajów oraz innych dostawców danych do EEA, a następnie udostępnienia ocen i wiedzy tym i innym krajom, instytucjom wspólnotowym i innym klientom. System obejmuje osoby indywidualne i organizacje w sieci, ich działania za pośrednictwem sieci, jak również infrastrukturę pomocniczą oraz narzędzia elektroniczne.

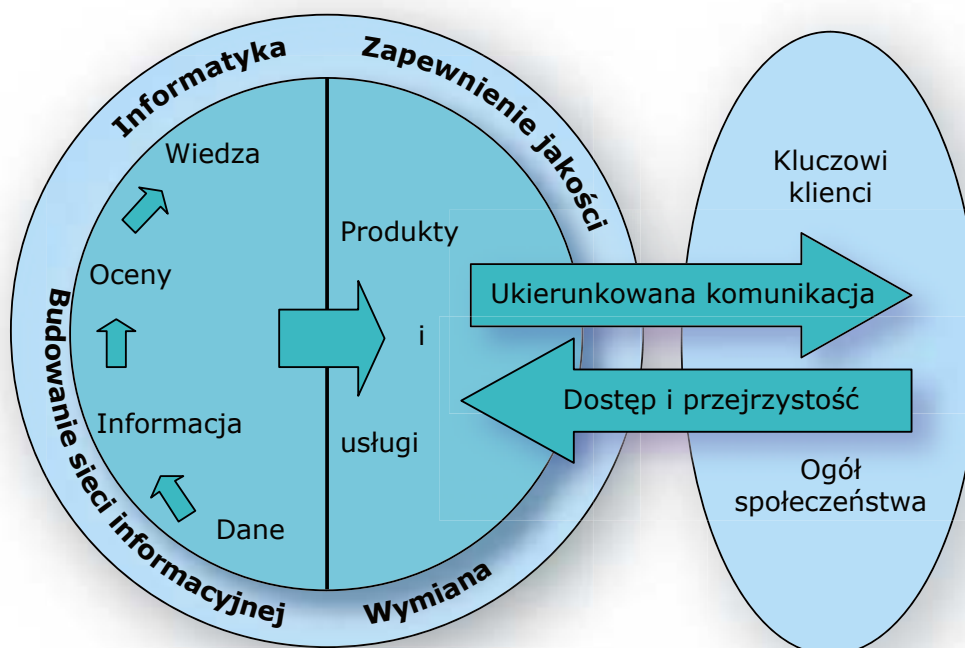
W okresie następnych pięciu lat do priorytetów Agencji należeć będzie poprawa systemu w celu skutecznego wsparcia opracowania produktów i usług świadczonych przez EEA oraz rozszerzenie sieci i jej możliwości w celu sprostania potrzebom użytkowników. Zostaną wprowadzone i wzmocnione procedury zapewnienia jakości w celu zapewnienia standaryzacji, jednorodności i przejrzystości definicji danych dla użytkowników. Ponadto, EEA weźmie udział w analizach sprawozdawczości przeprowadzanych przez Komisję i rozbuduje system informacji, aż do

osiągnięcia łącznego, zintegrowanego systemu informacji przestrzennej w Europie równoległe z inicjatywami Inspire (*infrastructure for spatial information in Europe* – infrastruktura dla informacji przestrzennej w Europie) oraz GMES (*global monitoring for environment and security* – globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa).

(a) Podstawowy zestaw wskaźników

Głównym zastosowaniem wskaźników jest przekaz informacji w przejrzysty i prosty sposób. Wskaźniki opracowane na podstawie ogólnie dostępnych danych skupiają się na aspektach związanych z polityką. Na ogół, wskaźniki kwantyfikują informacje skupiając wielorakie zestawy danych i pomagają ujawniać tendencje kryjące się pod skomplikowanymi zjawiskami.

Przez minione pięć lat Agencja współpracowała ze swoimi członkami nad opracowaniem podstawowego zestawu wskaźników i indeksów w celu odzwierciedlenia stanu środowiska w kontekście analizy efektywności gospodarczej, rozwoju społecznego oraz wdrożenia polityki. W pierwszym roku strategii, Agencja dokona konsolidacji podstawowego zestawu wskaźników i związanych z tym danych z poszczególnych krajów. Informacja ta będzie następnie wykorzystana przez EEA i Eionet do śledzenia postępu na poziomie europejskim w odniesieniu do celów polityki i do porównywania efektywności krajów w dziedzinie środowiska, stosując porównywalne dane i spójne metodologie.

(b) Usprawnianie systemu

Sieć zostanie rozbudowana tak, aby była w stanie obsługiwać nowe rodzaje produktów i usług, które mają być opracowane w okresie pięciu lat, na przykład w dziedzinie zrównoważonego rozwoju.

Agencja sporządzi ocenę działalności poszczególnych krajów w zakresie dostarczania danych i ich jakości na podstawie raportu Eionet o priorytetowych przepływach danych.

Agencja będzie rozszerzać więzi z organizacjami zewnętrznymi zajmującymi się przepływem danych (włącznie z danymi przestrzennymi) i wskaźnikami, zwłaszcza z OECD, Eurostat i JRC, korzystając zwłaszcza z globalnego monitoringu środowiska i inicjatywy bezpieczeństwa (GMES).

Rozwijanie narzędzi elektronicznych, infrastruktury oraz przegląd procesów gospodarczych pod parasolem Reportnet będą kontynuowane z wykorzystaniem funduszy Komisji i EEA w celu uczynienia przepływu informacji bardziej skutecznym, przejrzystym i dostępnym dla wielu celów.

Magazyn danych EEA będzie miał za zadanie wzmocnić zestaw istotnych wskaźników i dostarczyć opisy dla analiz międzysektorowych. Wdrożone zostaną interaktywne narzędzia umożliwiające użytkownikom analizowanie danych środowiskowych, opracowanie ocen opartych na wskaźnikach do ich własnych celów oraz odesłanie do najlepszych praktyk.

(c) Usługi informacyjne dla społeczeństwa

EEA wzmocni swój system informacji w celu dotarcia do swych kluczowych klientów oraz szerokiego odbiorcy przy wykorzystaniu najdogodniejszych kanałów informacyjnych.

W ciągu następnych pięciu lat udostępniony zostanie portal internetowy o szerokim zasięgu geograficznym zawierający regionalne i wybrane lokalne informacje. Celem przedsięwzięcia jest umożliwienie społeczeństwu zlokalizowania informacji o otaczającym ich środowisku. Poprzez zwyczajne wprowadzenie kodów pocztowych lub wykorzystanie interaktywnych map i narzędzi, użytkownicy będą mogli znaleźć informacje o warunkach środowiskowych mających wpływ na powietrze, grunty i wodę oraz informacje na temat środków i obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska. Portal będzie tworzony dzięki połączeniu działań Agencji z innymi inicjatywami podejmowanymi przez Narody Zjednoczone i z innymi inicjatywami na poziomie międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

System będzie zawierał aktualne oraz historyczne dane o jakości środowiska. Na przykład, w 2004 r., EEA uruchomi Europejski Rejestr Emisji Zanieczyszczeń, który dostarczy informacje odnośnie lokalizacji poszczególnych zakładów przemysłowych. W ciągu pięciu lat, Agencja zwiększy zakres swoich działań i obejmie wiele innych tematów, aby do roku 2008 będzie objąć swym systemem obszar wszystkich krajów członkowskich EEA.

Planuje się uruchomienie usług sieciowych i multimedialnych zorientowanych na młodszych użytkowników.

Powstrzymywanie zmian klimatycznych

Zapobieganie i spowolnianie zmian klimatycznych jest kluczowym zagadnieniem polityki UE. Różne działania polityczne, tj. oszczędność energii, rozwój jej odnawialnych źródeł, rozwój zrównoważonego transportu, handel emisjami oraz elastyczne mechanizmy protokołu z Kyoto będą odgrywały ważną rolę w osiągnięciu celów ustanowionych przez kraje członkowskie.

EEA zajmuje się sporządzaniem ocen i analiz wspierających wdrażanie protokołu z Kyoto i dostarczaniem wskazówek i sprawozdań Komisji, Parlamentowi i Prezydencji Rady UE w celu uprzedzenia nowych obszarów polityki klimatycznej mającej na celu zarówno zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych w sektorach transportu, energii, przemysłu i rolnictwa, jak i polityki przystosowania się do skutków zmian klimatycznych.

W okresie następnych pięciu lat priorytetami Agencji będą:

(a) Ocena postępu w stosunku do celów wyznaczonych w protokole z Kyoto oraz wspólne ponoszenie ciężarów towarzyszące realizacji celów

Wsparcie wdrażania Ramowej Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC) z Kyoto oraz zobowiązanie Unii Europejskiej i krajów członkowskich do 'wspólnego ponoszenia ciężarów', jakie niesie z sobą wykonanie zobowiązań (na lata 2008–2012) oraz uzyskanie do 2005 r. zauważalnego postępu w wywiązywaniu się z tych zobowiązań. Obejmuje to także poparcie celów UE polegających na zmniejszeniu intensyfikacji produkcji energii w UE o 1 % rocznie i zwiększenie konsumpcji energii odnawialnej do 12 % całkowitego zużycia energii do 2010 r. Konkretnie działania będą polegać na:

- ocenie postępu realizacji celów z Kyoto i skuteczności polityk krajowych i UE;
- monitorowaniu emisji gazów cieplarnianych, ich ewidencji i analizie;
- porównywaniu Europy z innymi regionami świata.

(b) Wpływ zmian klimatycznych, adaptacja i możliwe scenariusze

Wsparcie stanowiska UE w celu doprowadzenia do międzynarodowego porozumienia dotyczącego bardziej rygorystycznych celów po pierwszym okresie realizacji zobowiązań z Kyoto (2008–2012). Powyższe określa dalekosiężny cel UE, który mówi o maksymalnym podwyższeniu globalnej temperatury atmosfery o 2° C powyżej poziomu przedindustrialnego, co będzie wymagało w długoterminowej perspektywie globalnej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 70 % w porównaniu z poziomem z 1990 r. Działanie to wesprze również analizę zintegrowanej polityki sektorowej i strategię zrównoważonego rozwoju UE w celu zwiększenia stopnia wykorzystania zrównoważonej energii poprzez wykorzystanie zasobów energii odnawialnej i oszczędności wynikające ze wzrostu sprawności energetycznej. Konkretnie działania będą polegać na:

- opracowaniu scenariuszy dla rozwoju sektorowego i wpływu zmian klimatycznych, z uwzględnieniem wkładu 25 Państw Członkowskich UE;
- ocenie wpływu zmian klimatycznych i adaptacji nich, włącznie z oceną sezonowych charakterystyk na poziomie regionalnym, (np. opadów, temperatury i zjawisk burzowych);
- zintegrowanych analizach polityki sektorowej z uwzględnieniem roli technologii środowiskowych;
- identyfikacji zagrożonych obszarów i ocenie stanu przystosowania do zmian klimatycznych.

Zapobieganie utracie bioróżnorodności i zrozumienie zmian przestrzennych

W Europie zobowiązaliśmy się do zapobiegania utracie różnorodności biologicznej i ochrony siedlisk oraz obszarów o szczególnym znaczeniu dla zachowania gatunków. EEA zapewni wsparcie poprzez ocenę stopnia realizacji celów, dostarczanie informacji o zmianach w różnorodności biologicznej na w różnych skalach przestrzennych, analizę powiązań z innymi procesami i presjami społecznoekonomicznymi oraz skuteczności polityki w innych obszarach.

W okresie następnych pięciu lat do priorytetów Agencji należeć będą:

(a) Bioróżnorodność

Zaangażowanie na rzecz bioróżnorodności tak, aby do roku 2010 osiągnąć cel w postaci powstrzymania utraty różnorodności biologicznej poprzez oceny trendów w niej zachodzących z uwzględnieniem planowania przestrzennego, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zanieczyszczenia środowiska, skażenia gleby i gospodarowania obszarami wiejskimi. Konkretnie działania w okresie następnych pięciu lat będą obejmować:

- ocenę stopnia realizacji celu do 2010 r.;
- wskaźniki skuteczności realizacji polityki w zakresie bioróżnorodności, a zwłaszcza wdrożenie programu Natura 2000 oraz powiązanie z politykami sektorowymi;
- ocenę stanu lasów;
- wsparcie krajów członkowskich i Komisji w programie Natura 2000 oraz programach wspierania różnorodności biologicznej;
- połączenie doświadczenia i wiedzy istniejących sieci naukowych w celu opracowania wspólnych metod monitorowania siedlisk i gatunków oraz presji, jakim podlegają;
- utrzymywanie referencyjnych baz danych, portali, przewodników i sieci;
- stworzenie sieci wczesnego reagowania przed obcymi gatunkami inwazyjnymi;
- integrację polityk sektorowych i analizy ekonomiczne.

(b) Oceny zmian krajobrazowych i przestrzennych

Wsparcie wymagań przestrzennych określonych przez inicjatywy rozwojowe o zasięgu europejskim i światowym włącznie z kluczowymi strategiami tematycznymi dotyczącymi systemów morskich i gleb, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w wykorzystaniu gruntów na obszarach ekologicznie wrażliwych i ochrony gleb. Konkretnie działania będą obejmować:

- zintegrowany system informacyjny obejmujący dane przestrzenne dla środowisk naturalnych, kulturalnych i tych, stworzonych dla wsparcia tematycznych i sektorowych inicjatyw politycznych;
- ocenę zrównoważonego rozwoju regionów w Europie w kontekście zmian różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- ocenę zmian związanych ze zmianami klimatycznymi, pustynnieniem, erozją, akumulacją, intensyfikacją i ekstensyfikacją rolnictwa oraz skażeniami;
- ocenę ekosystemów przybrzeżnych i morskich.

Ochrona zdrowia ludzkiego i jakości życia

Z większością zanieczyszczeń charakterystycznych dla minionego stulecia tj. cuchnące rzeki, smog, dzikie wysypiska odpadów i skażone grunty uporano się już na większości obszarów Europy. Pojawiają się natomiast inne zagrożenia, które są równie niebezpieczne nawet, jeśli trudniej je zauważyć, tj. globalne ocieplenie, chemikalia uszkadzające układ hormonalny, ultradrobne cząsteczki obecne w powietrzu.

Nowe problemy wymagają nowych rozwiązań, czyli wspólnego myślenia, które uwzględni wszystkie aspekty poszczególnych problemów. Społeczeństwo musi teraz wpłynąć na zmianę w zachowaniach konsumentów, innowacje w biznesie i zmiany w sposobie życia. Można to osiągnąć poprzez zaangażowanie społeczeństw w planowanie na rzecz przemian, wytwarzania i konsumpcji w sposób chroniący i wzbogacający środowisko zapewniając jednocześnie dobrobyt i lepszą jakość życia, zwłaszcza wspólnotom podatnym na zagrożenia.

Kwestie środowiskowe obejmują swym zasięgiem zarówno sprawy gospodarcze, jak i społeczne; społeczeństwo nie rozprawi się skutecznie z dużymi problemami tj. zmiany klimatyczne, transport, energia i zdrowie jedynie w drodze szukania rozwiązań, które przyczynią się do poprawy stanu środowiska. Temu zadaniu może sprostać tylko polityka uwzględniająca również implikacje społeczne i ekonomiczne.

Dla Agencji oznacza to szukanie nowych sposobów działania i myślenia o kwestiach, które pozwolą nam przyczynić się do znalezienia rozwiązań. W okresie następnych pięciu lat, będziemy badać zastosowanie całego szeregu podejść włącznie z analizami przestrzennymi, opracowaniem modeli do badania różnych scenariuszy, instrumentów ekonomicznych i wykorzystanie dobrowolnych porozumień. Będziemy opierać się na programach edukacyjnych i społecznej postawie, sprawdzając gotowość lokalnych społeczności do zastosowania wiedzy środowiskowej w planowaniu.

W okresie następnych pięciu lat do priorytetów Agencji należeć będą:

(a) Środowisko i zdrowie ludzi

Pomoc w osiągnięciu poprawy ludzkiego zdrowia i jakości życia w odniesieniu do środowiska w celu wsparcia planu działania UE na rzecz środowiska i zdrowia. Konkretnie działania będą obejmować:

- metodologiczne ramy, w których będą analizowane kwestie środowiskowe i zdrowotne;
- zestaw wskaźników środowiskowych i zdrowotnych w celu śledzenia kluczowych czynników szkodliwych dla środowiska, tj. jakość powietrza, wpływ zanieczyszczeń wewnątrz budynków na ludzkie zdrowie w porozumieniu z krajami członkowskimi EEA i Światową Organizacją Zdrowia;
- stworzenie sieci Eionet dla środowiska i zdrowia;
- zweryfikowany zestaw ocen środowiskowych i zdrowotnych;
- partnerskie działania z władzami Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności.

(b) Chemikalia

Wspierać politykę, która zmniejszy ryzyko, jakie niesie za sobą stosowanie chemikaliów. Konkretnie działania będą obejmować:

- opracowanie ram monitorowania i systemu informacyjnego związanego ze stężeniami, narażeniem na działanie i skutkami działania chemikaliów z pestycydami włącznie, w różnych systemach naturalnych i miejskich;
- partnerskie działania podejmowane wspólnie z nową Europejską Agencją ds. Chemikaliów.

(c) Jakość wody i dyrektywa ramowa wodna

Wspierać wysiłki dążące do takiej poprawy jakości wody gruntowej i powierzchniowej, by nie wpływały one na zwiększenia niekorzystnego oddziaływania i zagrożenia dla ludzkiego zdrowia oraz środowiska. Cel ten zamierza się osiągnąć głównie w drodze wspierania realizacji dyrektywy ramowej wodnej poprzez ocenę postępu na drodze do osiągnięcia dobrego stanu zbiorników wodnych do 2015 r., z oceną nowo wyłaniających się problemów w ocenę stopnia realizacji celu łącznie. Konkretnie działania będą obejmować:

- ocenę stanu zbiorników wodnych w Europie;
- dalszy rozwój Eurowaternet (Europejska Sieć Monitorowania Wody) w celu wspomaganie sprawozdawczości wynikającej z dyrektywy ramowej wodnej oraz dyrektyw w sprawie azotanów, ścieków miejskich, wody pitnej i kąpielisk;
- zintegrowany system informacyjny obejmujący dane przestrzenne, przyłączenie wody pitnej do obszarów nadbrzeżnych i morskich oraz informacja na skalę zlewni powierzchniowych.

(d) Środowisko morskie

Wspierać wdrożenie strategii morskiej UE we współpracy z konwencjami morskimi poprzez ocenę zdrowia ekosystemu w ośmiu wielkich ekosystemach morskich otaczających Europę. Szczególną uwagę zwracać się będzie na trendy w funkcjonowaniu ekosystemów, eutrofizację, zanieczyszczenie, zgodność z legislacją środowiskową, analizami zarządzania oraz społeczno-ekonomicznymi analizami zrównoważonego wykorzystania zasobów morskich. Konkretnie działania będą obejmować:

- oceny stopnia realizacji celów;
- oceny zdrowia ekosystemu w największych europejskich ekosystemach morskich oparte na zintegrowanym systemie informacji przestrzennej w celu zbadania trendów występujących w naturalnych systemach i skutków zanieczyszczenia gruntów;
- opracowanie przepływów informacji dla strategii morskich z wykorzystaniem Reportnetu i innych dostępnych narzędzi;
- opracowanie scenariuszy dla rozwoju strefy przybrzeżnej, eksploatacji zasobów morskich i transportu morskiego w rejonie Arktyki i Morza Śródziemnego;
- współpracę z Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa na Morzu.

(e) Jakość powietrza

Wspomagać proces mający na celu poprawę jakości powietrza, tak by nie wpływało w istotny sposób na ludzkie zdrowie i środowisko ani nie stanowiło dla niego zagrożenia. Konkretnie działania będą obejmować:

- oceny stopnia realizacji celów;
- oceny zanieczyszczenia powietrza lokalnego i wewnątrz budynków;
- jakość powietrza i monitorowanie emisji zanieczyszczeń do powietrza, włącznie z usprawnianiem bazy danych Airbase;
- ocenę narażenia na czynniki zanieczyszczające powietrze, zwłaszcza w obszarach miejskich i 'kanionach ulicznych'.

(f) Obszary miejskie i hałas

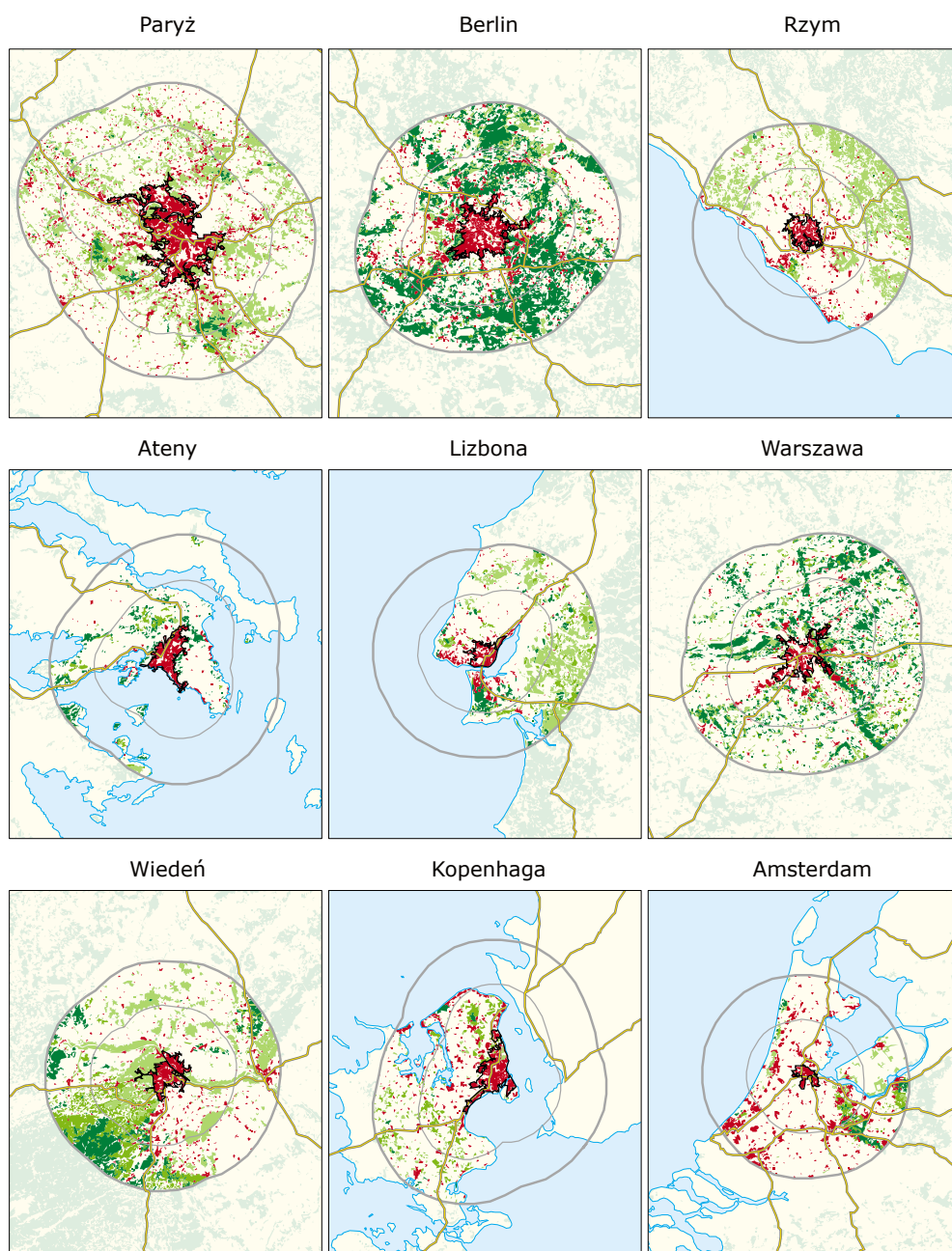
Wspieranie poprawy jakości życia w obszarach miejskich. Konkretnie działania będą obejmować:

- ocenę zmian na obszarach zamieszkałych i terenach zielonych w obrębie środowiska miejskiego;
- wspieranie strategii tematycznej dotyczącej środowiska miejskiego, zwłaszcza w odniesieniu do obszarów zabudowanych objętych monitorowaniem, wykorzystanie gruntów, składanie sprawozdań i prowadzenie zrównoważonej gospodarki miejskiej;
- ocenę hałasu w wybranych obszarach.

(g) Zagrożenia naturalne i technologiczne

Wspieranie opracowania legislacji ramowych dotyczących zapobiegania zagrożeniom i harmonizacja map zagrożeń. Konkretnie działania będą obejmować:

- ocenę wpływu zagrożeń naturalnych na środowisko i gospodarkę;
- mapy dotyczące wykorzystania gruntów i ryzyka związanego z zagrożeniami technologicznymi

Lasy wokół stolic europejskich

Zrównoważone wykorzystanie i gospodarowanie zasobami naturalnymi i odpadami

Zapotrzebowanie społeczeństwa na wodę, energię i surowce mineralne wzrasta i, o ile nie zostanie powstrzymane, w przyszłości znacznie stwarzać problemy dla gospodarki i dla rozwoju społecznego. W coraz większym stopniu odpady postrzegane są jako potencjalne źródło zasobów: intensywne ponowne wykorzystanie oraz recykling materiałów, jak również efektywne wykorzystanie w produkcji stanowią się normą. Coraz więcej produktów będzie projektowanych, sprzedawanych i licencjonowanych tak, aby zminimalizować środowiskowe koszty ich wytwarzania, wykorzystania i ostatecznego losu.

Agencja będzie nadal dostarczać informacji i ocen wspierających politykę w zakresie gospodarki odpadami i zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych w celu wyznaczenia priorytetów, monitorowania i wynikających z tego działań oraz identyfikacji najlepszych praktyk.

W okresie następnych pięciu lat priorytetami Agencji będą:

(a) Oceny przepływu odpadów i materiałów

Wspieranie intencji politycznych kryjących się za strategiami tematycznymi dotyczącymi zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i ponownego wykorzystania odpadów. Zapewnienie znacznego obniżenia ilości wytwarzanych odpadów, oddzielenie wykorzystania zasobów od wzrostu gospodarczego tak, aby zużycie zasobów i związane z tym niekorzystne oddziaływanie nie przekroczyło możliwości adaptacyjnych środowiska. Konkretnie działania będą obejmować:

- wsparcie strategii tematycznych dotyczących zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i recyklingu odpadów;
- oceny przepływu odpadów i materiałów;
- analizy polityki dotyczącej odpadów i zasobów naturalnych z oceną skuteczności i stanu działań włącznie;
- opracowanie wskaźników dotyczących wykorzystania zasobów naturalnych i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- wspieranie krajów członkowskich w składaniu sprawozdań dotyczących odpadów (w tym wynikających z dyrektywy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych) i ewidencjonowanie przepływu surowców;
- wspieranie wdrażania rozporządzenia ws. statystyk odpadów z zobowiązaniem do przeglądu obowiązków sprawozdawczych.

(b) Informacja na temat najlepszych praktyk

Uatwienie ograniczenia ogólnego wykorzystania zasobów oraz ilości wytwarzanych odpadów poprzez rozpowszechnianie informacji o narzędziach i instrumentach polityki. Konkretnie działania będą obejmować:

- identyfikację i rozpowszechnianie najlepszych praktyk oraz przykładów ich skutecznego zastosowania.

EEA w szerszym świecie

Jak stwierdzono w Szóstym Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, ważne jest, aby w pełni i właściwie zintegrować wszystkie aspekty problemów środowiskowych w stosunkach zewnętrznych Wspólnoty oraz ich wpływ na UE i resztę świata. Zewnętrzny wymiar strategii zrównoważonego rozwoju UE akcentuje tę potrzebę poprzez wezwanie do lepszej współpracy z organami międzynarodowymi oraz krajami rozwijającymi się, dla poprawy ilości, jakości, wpływu oraz zrównoważenia współpracy rozwojowej. Polityka sąsiedzka UE poszerzonej Europy promuje podobne idee w krajach Europy Południowo-Wschodniej, krajach śródziemnomorskich i EECCA (Europa Wschodnia, kraje kaukaskie i Azji Środkowej). Rozporządzenie ustanawiające EEA nakazuje Agencji powstrzymanie się od wchodzenia w zakres działań innych organów. Istotne jest zatem, aby EEA rozwijała swoją współpracę z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, sekretariatami międzynarodowych konwencji i krajami trzecimi w celu zapewnienia, że odpowiednie działania dotyczące kwestii środowiskowych zostaną właściwie skoordynowane, a skuteczność tych działań ulegnie poprawie. Powyższe działanie będzie polegać na zwiększeniu wymiany doświadczeń, dalszym rozwoju wspólnych metodologii i ukierunkowanych wspólnych usług i produktów.

W okresie następnych pięciu lat do priorytetów Agencji należeć będą:

(a) Wspieranie szerszej polityki sąsiedzkiej UE

Wspieranie udostępniania i wymiany informacji środowiskowej oraz doświadczeń w kwestiach dotyczących metod pracy, ram działania itd. z krajami sąsiedzkimi UE z Europy Południowo-Wschodniej, krajami śródziemnomorskimi oraz, zależnie od możliwości — EECCA, włącznie z ustanowieniem i konsolidacją więzi roboczych i partnerstwa z organizacjami

międzynarodowymi i regionalnymi. Konkretnie działania będą obejmować:

- poprawę zdolności przekazywania informacji i jej przepływu w Europie Południowo-Wschodniej w ramach programu Wspólnoty na Rzecz Odbudowy, Rozwoju i Stabilizacji (CARDS);
- publikację wspólnych komunikatów tematycznych z Programem Ochrony Środowiska ONZ (UNEP);
- udział w czwartym globalnym raporcie środowiskowym UNEP (GEO-4), który wydany zostanie w latach 2006–07;
- poprawę zdolności przepływu informacji w krajach EECCA, w ramach procesu Środowisko dla Europy oraz uczestnictwo w czwartym ogólnoeuropejskim raporcie oceny w roku 2007;
- ocenę skutków jakie wywrze na środowisko euro-śródziemnomorska strefa wolnego handlu (która ma być ustanowiona w 2010 r.);

(b) Wsparcie zewnętrznego wymiaru zrównoważonego rozwoju UE

Wspieranie, przy współpracy z organami międzynarodowymi, oceny wpływu Europy na środowisko w krajach i regionach poza Europą w kontekście zrównoważonego rozwoju, mierzenie postępu na drodze do osiągnięcia celów tysiąclecia i globalnej odpowiedzialności. Konkretnie obszary działań będą obejmowały:

- współpracę z UNEP nad serią GEO i wspólnymi komunikatami;
- opracowanie przepływu danych dla potrzeb wskaźników dotyczących kwestii międzynarodowych.

(c) Rozwijanie partnerstwa dla wsparcia globalnego zarządzania środowiskiem

Konsolidowanie, poprzez partnerstwo, wspólnego procesu dostarczania informacji dla wsparcia integracji polityki środowiskowej na poziomie globalnym. Poszczególne obszary działań będą obejmować:

- racjonalizację sprawozdawczości międzynarodowej poprzez zawieranie i umacnianie umów z organami międzynarodowymi oraz konwencjami, dotyczącymi poszczególnych obszarów polityki;
- umacnianie współpracy z organami ONZ, OECD, międzynarodowymi instytucjami finansowymi oraz Eurostatem w celu zapewnienia lepszej harmonizacji działań związanych ze sprawozdawczością w skali światowej i sprawniejszego dostarczania wspólnych informacji;
- współpraca ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) i Agencją Ochrony Środowiska USA (US EPA) dla wsparcia gromadzenia wiedzy w dziedzinach zdrowia i środowiska.

Wspieranie zrównoważonego rozwoju i polityk środowiskowych

Najnowsze polityki w zakresie ochrony środowiska były opracowywane w kontekście różnorodnych ram działania włącznie z procesami lizbońskim i z Cardiff, Szóstym Programem Działań na Rzecz Ochrony Środowiska oraz strategią zrównoważonego rozwoju UE. Dodatkowo, procesy polityczne takie jak rozszerzenie, globalizacja gospodarki, ustalanie strategicznych celów zrównoważonego rozwoju przyczyniły się do zwiększenia złożoności podejmowanych kwestii i niepewności, co do przyszłości. Główne podejście polegało na skupieniu uwagi raczej na sprawach gospodarczych i społecznych, niż na kwestii dobrego stanu środowiska w ramach innych strategii. W wyniku tego działania, Agencja będzie musiała uwzględnić kwestie integracji, niepewności i zastosowanie zasady ostrożności w całym programie działania.

Tworzenie właściwej polityki zrównoważonego rozwoju wymaga lepszej informacji i metodologii ocen oddziaływania, jak również analiz perspektywicznych. Pojawia się również możliwość opracowania bardziej zintegrowanych ocen dla wsparcia nowych zagadnień oraz zagadnień przekrojowych.

Agencja, we współpracy z zainteresowanymi podmiotami, opracuje scenariusze i modele dotyczące rezultatów istniejących i planowanych polityk środowiskowych i zrównoważonego rozwoju.

W okresie następnych pięciu lat priorytetami Agencji będą:

(a) Zrównoważony rozwój

Wspieranie ocen i sprawozdawczości w zakresie postępu w realizacji strategii zrównoważonego rozwoju UE, włącznie z wyzwaniem, jakie niesie ze sobą rozszerzenie oraz procesy krajowe. Umieszczenie ocen EEA w korzystniejszym kontekście dla zrównoważonego rozwoju poprzez opracowanie wytycznych, sprawniejszej informacji odnośnie wartości odniesienia na temat zrównoważenia i lepsze zrozumienie społecznej odpowiedzialności biznesu. Poszczególne działania będą obejmować:

- ocenę osiągnięcia celów środowiskowych w kontekście Szóstego Programu Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, procesów z Cardiff i Lizbony, strategii UE odnośnie zrównoważonego rozwoju i ich wzajemnych powiązań;
- powiązania pomiędzy EEA/Eionet oraz odpowiednimi sieciami społecznymi i gospodarczymi oraz grupami ekspertów;
- analizy i rozpowszechnianie informacji oraz wytycznych na temat zrównoważonego rozwoju i oceny jego oddziaływania;
- analizy ekonomiczne zrównoważonego rozwoju;
- scenariusze rozwoju dla Europy i regionów.

(b) Wyzwania związane z rozszerzeniem UE

Wspieranie procesu rozszerzenia UE w 2004 r. oraz wynikających z tego wymagań UE. Poszczególne obszary działania będą obejmowały:

- wspieranie procesu akcesyjnego w 2004 r.;
- uwzględnienie zagadnień poszerzenia UE w Szóstym Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska;
- śledzenie procesu poszerzenia UE po 2004r.

(c) Regularne oceny przekrojowe

Na podstawie rozporządzenia ustanawiającego EEA, Agencja, raz na pięć lat, będzie publikować raport o stanie, tendencjach i prognozach dla środowiska europejskiego, uzupełniany częściej publikowanymi raportami opartymi na wskaźnikach dotyczącymi konkretnych zagadnień.

Działanie to będzie kontynuowane w celu wsparcia polityki planowania programów, a w szczególności średniookresowych przeglądów Szóstego Planu Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (w 2006 r.). Ponadto, działania będą się skupiać na pomiarze postępu i analizach porównawczych. Poszczególne działania będą obejmowały:

- *Raport o stanie i prognozach środowiska 2005;*
- Sygnały środowiskowe (sprawozdanie roczne);
- migawki EEA;
- aktualne informacje na temat polityki.

(d) Oceny sektorowe

Dla każdego priorytetowego tematu w Szóstym Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska i dla głównych sektorów w procesie z Cardiff, Agencja dążyć będzie do regularnego informowania na temat postępu w realizacji celów polityki, w tym o perspektywach na przyszłość i analizach porównawczych poszczególnych krajów i regionów, jednocześnie wyciągając wnioski

i rozpowszechniając zdobytą wiedzę i najlepsze praktyki. Poszczególne działania obejmować będą:

- mechanizmy sprawozdawcze oparte na wskaźnikach, przede wszystkim dla transportu, rolnictwa i energii;
- metodologie i zalecenia odnośnie harmonizacji danych dla celów porównań sektorowych pomiędzy krajami i regionami;
- analizę i rozpowszechnianie najlepszych praktyk.

(e) Analizy efektywności polityki

Wspieranie zrozumienia efektów i skuteczności polityk przez zachęcanie do wymiany informacji na temat wdrażania polityki oraz opracowanie ukierunkowanych ocen wybranych przedsięwzięć polityki środowiskowej. Poszczególne działania będą obejmować:

- badania pilotażowe (np. polityka w zakresie ścieków miejskich oraz polityka w zakresie opakowań) obejmujące aspekty ekonomiczne;
- analizy skutecznych przykładów stosowania wzajemnie uzupełniających się instrumentów politycznych oraz współzależności — w partnerstwie z innymi kluczowymi podmiotami, w tym OECD;
- wsparcie dla sieci krajowych agencji ochrony środowiska w krajach europejskich, obejmujące m.in. analizy wdrożenia poszczególnych polityk w krajach członkowskich;
- ustanowienie sieci zawodowych analityków polityki i strategii do wspierania opracowania przewodnika metodologicznego oraz ram dla wykonywania ocen efektywności polityki.

(f) Nowe zagadnienia, programy badań i wczesne ostrzeżenie

Dostarczanie regularnych ocen dotyczących nowo dostrzeganych zagadnień w taki sposób, aby sygnały ze świata nauki i technologii były podejmowane w dyskusjach na temat polityki. Podnoszenie świadomości i zrozumienia najważniejszych nowych problemów u określonych adresatów w celu wsparcia wczesnych etapów reakcji politycznej. Najistotniejsze nowe zagadnienia wynikające z badań naukowych, monitoringu, zainteresowania opinii publicznej oraz z analiz polityki będą identyfikowane i wybierane do analizy. Poszczególne obszary działania będą obejmowały:

- technologie środowiskowe w obszarze przystosowania do zmian klimatycznych i energii;
- śledzenie asymilacji i oddziaływania genetycznie zmodyfikowanych organizmów;
- naukowe podejście polegające na uwzględnieniu niepewności przy kreowaniu polityk i strategii.

(g) Scenariusze i studia prognostyczne

Opracowanie i analiza szeregu scenariuszy dla wsparcia oceny perspektyw dla środowiska europejskiego oraz konsekwencje kluczowych wyborów politycznych. Opracowanie systematycznych metod badania prawdopodobnych przyszłych trendów celem wczesnego wykrywania nawet słabych sygnałów, nowo wyłaniających się kwestii i potencjalnie zaskakujących procesów. Poszczególne działania będą obejmować:

- opracowanie kompleksowych scenariuszy dla środowiska europejskiego;
- pogłębione analizy scenariuszowe kluczowych kwestii (np. zmian w wykorzystaniu gruntów w stosunku do zmian klimatycznych i zapotrzebowania na energię oraz transport morski w obszarach wrażliwych środowiskowo tj. Arktyka i Morze Śródziemne);
- opracowanie podejścia do uczestnictwa społeczeństwa i grup interesu w opracowywaniu scenariuszy i ocen.

Zarządzanie naszymi zasobami

Strategia EEA na lata 2004–2008 opiera się na założeniu, że podstawowe finansowanie będzie rosło stopniowo, średnio 5 % na rok. Uwzględniając ogólny poziom inflacji na poziomie około 2 %, a wzrost kosztów pracy w nadchodzących latach dla EEA na poziomie od 4 do 5 % można oczekiwać, że 3 % wzrostu subwencji budżetowych zapewni status quo.

Ocenia się, że pozostały 2 % wzrost będzie potrzebny dla pokrycia wzrastających potrzeb racjonalizacji procesów przekazywania danych, poprawy procesów zapewnienia jakości oraz zwiększenia wsparcia dla procesów politycznych.

Agencja będzie nadal starała się być w awangardzie poprzez wspieranie przyjmowania nowych krajów członkowskich, zwłaszcza Szwajcarii oraz krajów Europy Południowo-Wschodniej. Spodziewane rozszerzenie geograficzne, współpraca z innymi krajami i rozbudowana współpraca sektorowa zostały ocenione względem możliwych limitów i przedstawione w tabeli poniżej. Zasoby zostaną także wykorzystane dla zwiększenia możliwości nowych krajów członkowskich. Współpraca z poszczególnymi Dyrektoriatami

Generalnymi (DG) będzie w dalszym ciągu rozwijana — zwłaszcza w dziedzinie energii, transportu, rolnictwa i rybołówstwa. Przewiduje się także możliwość wspólnych działań z partnerami z sektora przemysłowego.

Agencja dąży w kierunku bardziej nowoczesnego podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi, w którym nacisk kładzie się na fakt, że ludzie są najcenniejszym zasobem organizacji. Będzie to wymagało silnego skupienia się na szkoleniach i rozwoju karier pracowniczych, dalszym rozbudowaniu umiejętności menedżerskich oraz mocniejszym odczuwaniu pulsu organizacji. Wyważony system oceny działań będzie jednym z głównych narzędzi stosowanych do monitorowania osiągnięć w pracy wewnątrz organizacji oraz do informacji o osiągnięciach EEA. Ponadto, Agencja rozpoczyna właśnie przygotowanie wdrażania systemu zarządzania środowiskiem i audytu środowiskowego (EMAS), co jeszcze bardziej zmniejszy jej oddziaływanie na środowisko, jak również wpłynie na jej współpracę z przemysłem i dostawcami.

Zarządzanie oraz dalsze doskonalenie sterowania projektami zajmuje wysokie miejsce na liście priorytetów z położeniem nacisku na zarządzanie oparte na pełnej aktywności i budżetowaniu. Mechanizmy audytu i sprzężenia zwrotnego zostaną zintegrowane z procesami zarządzania.

W okresie następnych pięciu lat Agencja będzie kontynuować swoją działalność ze swego obecnego biura w Kopenhadze przy Kongens Nytorv 6. W tym okresie liczba stanowisk pracy zbliży się do 155, co stanowi maksymalną liczbę, jaką budynek jest w stanie pomieścić.

Prognoza budżetu

Budżet					
Rok	Podstawowa subwencja UE	Wkład krajów nie będących członkami UE	Wkład krajów kandydujących do EEA	Inne Dyrektoriaty Generalne (DG)	Budżet całkowity
2004	27 200	3 900		500	31 600
2005	28 600	4 900	1 000	1 000	35 500
2006	30 000	5 000	2 000	1 500	38 500
2007	32 200	4 400	2 000	1 500	40 100
2008	33 700	4 500	2 000	1 500	41 700

Personel	
Rok	Stały personel łącznie:
2004	115
2005	125
2006	135
2007	145
2008	150

Warunki brzegowe i założenia budżetowe:

- Szwajcaria wstąpi do EEA w 2005 r.;
- Bułgaria i Rumunia prawdopodobnie przystąpią do UE i w tym momencie ich bezpośredni wkład zostanie włączony do podstawowego budżetu EEA;
- przewiduje się, że bezpośrednie kontrybucje na współpracę z Europą Południowo-Wschodnią rozpoczną się w roku 2005, z możliwym zewnętrznym finansowaniem dla państw położonych dalej na wschód i krajów śródziemnomorskich;
- bezpośredni udział Dyrektoriatów Generalnych (DG) jest spodziewany od roku 2005, początkowo od DG ds. Rolnictwa, a następnie od pozostałych.

Kluczowe dokumenty EEA

Wizja EEA	Strategia EEA na lata 2004–2008	Roczny plan zarządzania	Strona internetowa EEA www.eea.eu.int
Nasze aspiracje w stosunku do przyszłości informacji środowiskowej	Wytycza pięcioletnie cele związane z naszą długoterminową wizją informacji środowiskowej	Nasze priorytety, cele oraz planowane wykorzystanie zasobów w przyszłym roku	Dostarcza informacji o środowisku i o naszej działalności
Sprawozdanie roczne/ Sprawozdanie roczne z działalności	Roczne sprawozdanie środowiskowe	Karta klienta	Półroczny raport z działalności
Przegląd roku wraz z oceną osiągniętych celów	Nasze osiągnięcia w zarządzaniu naszym własnym wpływem na środowisko w ciągu roku (począwszy od 2004 r.)	Nasz wkład na rzecz instytucji europejskich, krajów członkowskich EEA i społeczeństwa	Bliższe spojrzenie na naszą działalność, podsumowanie finansowe oraz dane o zasobach ludzkich

Polityka ws. danych (2004)

Dane wykorzystywane w produktach EEA są łatwo dostępne na stronach internetowych EEA, pod warunkiem, że umowa EEA z dostawcą danych nie przewiduje zakazu dostępu lub ograniczeń użytkowania. Nowe produkty EEA na stronie internetowej będą zawierały linki do oryginalnych zestawów danych, a w przypadku ograniczeń dostępu lub wykorzystywania, linki do metadanych z informacją o dostawcach danych włącznie.

Europejska Agencja Środowiska

Strategia EEA na lata 2004–2008

Luksemburg: Biuro Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich

2003 r. — 28 str. — 21 x 29,7 cm

ISBN 92-9167-658-6

